

[Justitsministeren.]

lovforslagets § 16 og bemærkningerne dertil, fordi jeg under udvalgsbehandlingen forstod, at der kunne opstå tvivl om, hvilke afgifter der skulle betales ved afløsningen. Jeg vil derfor gerne understrege, at der ikke er tale om, at der skal betales arveafgift ved afløsning; der er alene tale om betaling af afgiften efter § 8, som nu er fastsat til 2 $\frac{1}{2}$ pct.

I forbindelse med den afgivne betænkning har jeg ganske enkelte bemærkninger, væsentligst på linie med, hvad udvalgets ærede ordfører har fremhævet.

I betænkningens stk. 2 behandles spørgsmålet om de fideikommissers, hvis kapital helt eller delvis er anbragt i en bestemt fast ejendom. Derom vil jeg for det første sige, at i de tilfælde, hvor der er bestemmelser om uopsigelighed i det pågældende pantebrev, berøres disse bestemmelser ikke af fideikommissets afløsning, og endvidere, at det kun drejer sig om et meget ringe antal. Jeg vil også gerne understrege det, som udvalgets ordfører pegede på — jeg tror også, det blev nævnt af det ærede medlem fru Hanne Budtz — at hvis der er brug for visse uopsigelighedsbestemmelser, kan man regne med, at aftale herom vil kunne opnås ved forhandlinger med overformynderiet.

Udvalget har endvidere beskæftiget sig med det oprindelig af landsretssagfører Nebelong rejste spørgsmål om, hvorvidt man burde lade den frigjorte kapital være besidderens særeje. Derom vil jeg blot sige, at jeg må finde det overordentlig betænkeligt at fravige ægteskabslovgivningens hovedregel om fælleseje. Jeg er enig i den betragtning, udvalgets ærede ordfører har anført: at fideikommisskapitalens afkast i mange tilfælde er af væsentlig betydning for den pågældende families økonomi, og også i den betragtning, at frigivelsen kan rumme en risiko for, at den frigivne kapital forbruges, og at den anden ægtefælle derfor må have den beskyttelse, der ligger i i givet fald at kunne kræve bosondring. Jeg vil ligesom den ærede ordfører understrege, at man jo i givet fald kan træffe anden beslutning ved ægtepagt.

Det ærede medlem hr. Paabøl fremførte en række betragtninger, der lå på linie med, hvad han fremførte ved første behandling, og jeg gør mig ingen illusioner om at kunne overbevise det ærede medlem om, at hans

principielle syn ikke er rigtigt. Det ærede medlem sagde, at han og hans parti var tilhængere af forbudet i grundloven mod fremtidig oprettelse af pengefideikommissers, men at han og hans parti var imod det foreliggende forslag, som det ærede medlem ikke fandt begrundet. Det synes jeg ikke det ærede medlem har ret til at sige. Der er fra mange sider — nu senest af det ærede medlem fru Hanne Budtz og det ærede medlem hr. Gideon — givet en udmærket begrundelse for gennemførelsen af dette forslag. Det ærede medlem mindede om den artikel, professor Borum har skrevet i „Juristen“, og hvori professoren når til det resultat, at begrundelsen skulle være den, at fideikommissbesidderne ønskede at komme i besiddelse af kapitalen til fri rådighed. Jeg vil gerne sige, at jeg har ikke tillagt det afgørende vægt, at det overvejende antal af fideikommissbesidderne har ønsket denne lovgivnings gennemførelse, og at de repræsenterer den alt overvejende del af kapitalen — jeg har ikke tillagt dette nogen afgørende vægt. For mig er synspunktet simpelthen det, at jeg betragter instituttet pengefideikommissers som forældet, som en urimelighed overfor besidderens søskende; derfor har jeg fundet det rimeligt — og jeg er glad for, at et overvejende flertal deler denne betragtning — at man ændrer denne retstilstand.

Det ærede medlem hr. Paabøl nævnte specielt Det Grønne Familielegat. Jeg vil gentage, hvad jeg sagde i udvalget: vi står her overfor et af de blandede institutter, hvor det kan være vanskeligt at afgøre, om det omfattes — og i hvilket omfang — af lovens afløsningsregler. Men det er klart, at dette må være et domstolsspørgsmål, og jeg tror, det ærede medlem er enig med mig i, at det ikke ville være rigtigt, om jeg på justitsministeriets vegne forinden forslagets gennemførelse gav udtryk for en opfattelse, når sagen reelt til syvende og sidst må afgøres af domstolene.

Jeg var i og for sig glad for, at det ærede medlem anbefalede ændringsforslagene og gjorde det med den, synes jeg, gode motivering, at når man nu ville gennemføre dette, var lovforslaget i den ændrede form den rigtige løsning. Jeg har allerede gjort et par bemærkninger til det, det ærede medlem sagde om problemet særeje.